

Det kongelige Justis – og Politidepartement

Pb 8005 Dep

0030 Oslo

HØRINGSUTTALELSE OM FORSLAG TIL STYRKING AV LOVGIVNINGEN OM HÅNDHEVING AV INDUSTRIELLE RETTIGHETER M.M.

1. Innledning

Det vises til Justisdepartementets høringsnotat av april 2011. Vedlagt følger Business Software Alliances Norge (BSA) uttalelse til forslaget.

2. Om BSA

Business Software Alliance (BSA) er en ideell bransjeforening som er opprettet for å fremme målene til programvareindustrien og deres maskinvarepartnere. Det er først og fremst en organisasjon som er engasjert i å fremme en sikker og lovlig digital verden. BSAs ønsker å fremme innovasjon, vekst og et konkurransedyktig marked for kommersiell programvare og relatert teknologi. BSA er i lys av dette svært opptatt av å styrke lover som reduserer global piratkopiering av programvare, herunder lover som beskytter opphavsrett, patenter og varemerker.

BSA har lenge tatt til ordet for en styrking av saksjonene mot krenkelse av immaterielle rettigheter i Norge, og stiller seg i hovedsak positiv til forslaget til endring i lovgivningen som bringer oss nærmere EUs lovgiving og som medfører at vi oppnår bedre rammevilkår for rettighetshavere som har sine produkter i det norske markedet.

Selv om BSA i hovedsak støtter lovforslagene, kan strafferammene og rammene for erstatningsutmåling etter BSAs oppfatning med fordel økes ytterligere i forhold til det foreliggende forslag for å ha en mer preventiv virkning. Det siste ikke minst ettersom det er en klar tendens til at kopiering og inngrep i immaterielle rettigheter i stadig større grad skjer som ledd i organisert kriminalitet med storstilte og systematiske rettighetsinngrep. Dette har i senere tid vært et område som har tiltrukket seg organiserte kriminelle ettersom straff og erstatningsbestemmelsene har vært relativt lave i forhold til annen vinningskriminalitet. Det er vanskelig å få bukt med denne type kriminalitet hvis det ikke settes opp tilstrekkelige preventive sanksjoner. BSAs uttalelse vil derfor i hovedsak omhandle denne delen av forslaget.

3. Høringsutkastets kapittel 5 - Vederlag og erstatning

BSA har i lengre tid vært av den oppfatning at det foreligger et stort behov for å styrke lovgivningen ved preventive virkemiddel som bedre mulighet til å få utmålt høyere erstatning enn det som ligger innenfor dagens sivile lovgivning. Domstolene har på basis av dagens lovgivning i liten grad tilkjent erstatning som er egnet til å ivareta prevensjonshensynet. Det kan ikke være tvil om at kompensasjonen som tilkjennes ved inngrep i immaterielle rettigheter ei heller dekker det faktiske tapet for rettighetshaver. En lovgivning som er mer harmonisert med EUs lovgivning, vil i større grad kunne gi norske domstoler anledning til å se hen til avgjørelser i andre EU-land som er naturlig å sammenligne seg med, hvor erstatningsutmålingene normalt er vesentlig høyere enn i Norge.

BSA er i lys av ovennevnte positiv til den foreslåtte kompensasjonsmodell med tre alternative utmålingsmodeller. Dette gir krenkede mulighet til å velge den mest gunstige og konkrete utmålingsmodellen og gir dommere god veiledning. Dagens bestemmelser har skapt en del uklarheter og har resultert i gjennomgående lave erstatningssummer, ikke nødvendigvis fordi hjemlene ikke har gitt adgang til høyere erstatning, men fordi den immaterielle rettigheten kan være vanskelig håndgripelig ved utmåling for en dommer lite erfaring med denne type rettigheter. Uklarheten som har rådet rundt utmålingsprinsippene avhjelpe i det nye lovforslaget.

Man ville kommet enda lenger dersom det ikke ble trukket grense mot ikke-økonomisk tap. Skade som skjer på eksempelvis et godt innarbeidet varemærkes omdømme kan være vanskelig å kalkulere i kroner og øre. Tilliten til et produkt kan bli svekket over tid dersom det piratkopieres ofte. Dette kan være vanskelig å utmåle det økonomiske tapet i hver enkelt krenkelse. Foruten skader som piratkopiering kan gi merkenavn gjennom distribuering av dårligere produkter, utsettes kunder for en rekke risikoer, inkludert brudd på sikkerhet og datatap dersom det dreier seg om programvare. Muligheten for en skjønnsmessig utmåling i tillegg til de konkrete utmålingsanvisningene, ville kunne imøtøkommet dette behovet.

Når det gjelder den økonomiske utmålingen vil det for BSAs medlemmer, i de fleste tilfeller, ikke by på problemer å fastslå hva rimelig lisensavgift vil utgjøre.

I tilfeller hvor inngriper er "særlig mye å bebreide" ved "forsettelige eller grovt uaktsomme krenkelser" foreslås et fjerde utmålingsgrunnlag, nemlig dobbel lisensavgift. Som nevnt innledningsvis, er BSA opptatt av at man særlig med piratkopiering i stort omfang må ha reelle preventive sanksjonsbestemmelser. Etter BSAs oppfatning bør det her åpnes for "triple damages" også i norsk rett. Det ville etter BSAs skjønn dempet fristelsen ved å kopiere eller plagiere rettighetsbelagt materiale. Praksis viser at denne denne type krenkelser normalt blir løst ved sivile søksmål, ettersom Politiet ikke har prioritert denne type kriminalitet. Det er da viktig at lovgiver utstyrer rettighetshaver med sivile sanksjonsmuligheter som er egnet til å dempe problemet med piratkopiering i Norge.

4. Høringsutkastets kapittel 6 – Straff

BSA har lenge vært en forkjemper for at strafferammene for alvorlige krenkelser av immaterialrett heves. Etter vårt skjønn er forslaget som foreligger ikke så høyt som i flere

land det kan være naturlig å sammenligne seg med. Vi ber derfor utvalget vurdere å heve strafferammen ytterligere, begrunnet i preventive hensyn som nevnt under punkt 2.

5. Midlertidige forføyninger

Etter BSAs syn, er fem virkedager fra varsel om tilbakeholdelse gis kort frist. Flere av BSAs medlemmer har utenlandske mor-selskaper som vil kunne ha behov for noe lenger tid for å få oversendt fullmakter, oversettelser og annen dokumentasjon, gjerne i flere ledd. Dertil kommer tidsforskjeller til USA etc. Det synes som en uforholdsmessig kort tid og kan lett føre til at tap av rett. BSA foreslår at denne fristen utvides til 14 dager (10 virkedager).

6. Øvrige bestemmelser

BSA vil for øvrig uttrykke støtte til forslaget bestemmelser herunder tiltak for å hindre nye inngrep, bevisregler vedrørende avdekking av opprinnelse og distribusjonsnettverk og innføring av ny sanksjon som innebærer at inngriper kan pålegges å dekke kostnadene ved formidling av informasjon om en dom i en inngrepssak.

Med vennlig hilsen

Thor Mosaker
for BSA Norge